

Söyleşi- Eski Diyanet Başkanı: Bu, çürümeye işaret eder

Eski Diyanet İşleri Başkanı Prof. Bardakoğlu, "Dinin bu kadar çok gündemde olması, daha dindar bir toplum olduğumuz anlamına gelmez, aksine bir çürümeye işaret eder" dedi.

17 Temmuz 2021 tarihli haber: <https://www.haber3.com/guncel/eski-diyamet-isleri-baskani-bu-curumeye-isaret-eder-haberi-6025777>

Eski Diyanet İşleri Başkanı, Kur'an Araştırmaları Merkezi Başkanı Prof. Ali Bardakoğlu, "Günümüz Türkiye'sinde dinin şekil olarak daha görünür olduğu, söylemlerimizde dini argüman ve atıfların arttığı doğrudur. Peki dinin bu kadar çok gündemde olması, daha dindar bir toplum olduğumuz, yani dindarlaşmanın arttığı anlamına gelir mi? Bana göre gelmez, aksine bir çürümeye, din üzerinden meşruiyet arayışına ve kafa karışıklığına da işaret edebilir" dedi.

Dünya Gazetesi'nden Hakan Güldağ, Vahap Munyar ve Şeref Oğuz, 'Kanaat Önderleriyle Gündem Özel'de bu hafta eski Diyanet İşleri Başkanı, Kur'an Araştırmaları Merkezi Başkanı Prof. Ali Bardakoğlu'nu ağırladı.

“ÇÜRÜMEYE DİN ÜZERİNDEN MEŞRUIYET ARAYIŞINA VE KAFA KARIŞIKLIĞINA DA İŞARET EDEBİLİR”

Bardakoğlu, "Türkiye'de dinin çok konuşulduğu, dini kurum ve kişilerin toplum önünde daha fazla görüldüğü, dinin toplumsal ve siyasal olarak yükselişe geçtiği bir dönemdeyiz. Ancak, aynı zamanda her sosyo-ekonomik kesimden dindarların eski itibarlarını ve güvenilir olma özelliklerini kaybettiklerini, dini inanç ve değerlerin yıpranmaya başladığı gözlemleniyor. Bu tespite veya gözleme katılıyor musunuz?" sorusuna şöyle yanıt verdi:

"Günümüz Türkiye'sinde dinin şekil olarak daha görünür olduğu, söylemlerimizde dini argüman ve atıfların arttığı doğrudur. Peki dinin bu kadar çok gündemde olması, daha dindar bir toplum olduğumuz, yani dindarlaşmanın arttığı anlamına gelir mi? Bana göre gelmez, aksine bir çürümeye, din üzerinden meşruiyet arayışına ve kafa karışıklığına da işaret edebilir.

Şayet dini, görüntüden ve dışarıya yansıyan söz ve davranışlardan ibaret görüyorsak, dinin güçlendiği, dindarların arttığı iddiası doğru olabilir. Yoldan geçen kadınların kaçının başı kapalı, toplumda kaç kişi hacca ve umreye gidiyor, kaç erkek sakal bıraktı, ilahiyat fakültelerinin, camilerin, dini kurs ve cemaatlerin sayısı artıyor mu? Bunlara bakarak toplumda dindarlık ölçümü yaparsak İslam'ı hiç anlamıyoruz demektir. İslam'ı yüzeysel bir bakışla anlamak ve tanıtmak, evrensel bir İslam davetine yapılabilecek büyük bir haksızlıktır.

“BU AMAÇ YOKSA GERİYE İÇİ BOŞALTILMIŞ BİR DİN VE DINDARLIK GÖRÜNTÜSÜ ÇIKAR”

Din ve dindarlık, Yüce yaratanın gözetimi altında yaşadığımız bilincini beynimize mıhlamak ve bu bilince uygun bir hayat yaşayabilmek demektir. Dindarlık sadece bilmek, söylemek ve şeklen yapmak değil; aynı olanı içselleştirmek, kimseyi incitmeyen ve kimsenin de incinmediği bir esenlik merkezi olabilmektir. Onun için de din bizi sürekli olarak Allah'la, dış dünya ile toplumla ve kendimizle barış içinde olmaya yöneltir. Yunus'u, Mevlana'yı, Hacı Bektaş-ı Velî'yi büyük kılan da bu.

Din bireyin iç dünyasında başlayıp niyetinden, sözünden ötekiyle ilişkisine kadar bütün davranışlarını güzelleştiren genel bir kaliteyi hedefler. Allah'a ve ahirete iman eden kimse, bunu insanlarla ilişkilerine yansıtmak zorundadır. Müslüman her anını Allah'ın gördüğü ve bildiği bilinciyle yaşayabilen kimsedir. Buna 'ihvan' diyoruz. Bunun için de ahlak (ihvan), dinin iman ve ibadetten sonra üçüncü temel ayağıdır. Hatta iman ve ibadetin dünyaya yansıyan ana gayesi Müslüman toplumun aynı zamanda bir ahlak toplumu olmasını sağlamaktır. Bu amaç yoksa geriye içi boşaltılmış bir din ve dindarlık görüntüsü çıkar.”

“GENÇ KUŞAKLARDA AÇIK BİR ŞEKİLDE GÖRÜLMEMEYE BAŞLADI”

Prof. Bardakoğlu, “Dini tezahürler ve dindarlık yükselirken neden itibar kaybına uğrar? Siz bu durumu nasıl, hangi faktörlerle açıklıyorsunuz?” sorusunu yanıtlarken, şunları kaydetti:

“Öncelikle, dini tezahürlerin artmasının dinin yükselişi ve dindarlığın artması olmadığını bugün açıkça kabul etmeliyiz. Din hakkında sathi bilgileri olan ve gördükleri üzerinden hemen bir yargıda bulunan geniş kesimler, dini tezahürlerin artışı ile dinin amacı olan öze ait davranış kalitesi, ahlakilik ve samimiyet arasındaki bu çelişkiyi anlamakta zorlanıyor. O zaman da dinin insan hayatında ne anlama geldiğini, işlevini sorgulamaya başlıyor. Bu özellikle genç kuşaklarda açık bir şekilde görülmeye başladı.”

“DİN ANAHTAR TESLİMİ BİR KURTULUŞU GARANTİ ETMEZ, BUNU BİREY SAĞLAYACAKTIR”

Bardakoğlu yanıtının devamında da şu ifadeleri kullandı:

“Siyasal, sosyal ve ekonomik girişimlerde din üzerinden meşruiyet ve dünyevi yarar sağlandı. Din ideolojilerle yarıştırdı. Bütün bunlar olurken hayatı, olguyu ve bireyin merkezi rolünü göz ardı ettik. Bireyi ve insan faktörünü göz ardı eden bir din olabilir mi? Yeni nesiller de böyle bir atmosferde, sebep ne, sorumlu kim, bunu anlamakta kafa karışıklığı yaşadılar. Din anahtar teslimi bir kurtuluşu garanti etmez, bunu birey sağlayacaktır. Dahası din dünyada gelişmişliği, kalkınmayı, adaletli ve güvenli bir toplum olmayı, insanların barış içinde yaşamasını garanti etmez; insanı bunlara erişmesi için aydınlatır ve teşvik eder.”